

svět katolickýma očima MONITOR

publicistický čtrnáctideník

ročník XIX., číslo 18

25. 9. 2022 / neprodejné

Z OBSAHU	Proč chodit do kostela?	06
	Proč mám na cestách u sebe svěcenou vodu?	11
	Práce, identita a křesťanská víra	12

Kaple sv. Václava ve svatovítské katedrále. Foto: DXR / wikimedia

Vévoda české země

Někde v Americe by mohli dát hádanku: Uprostřed Evropy je jedna malá země, která měla velkého knížete. Tato malá země se honosí mnoha světcí, ale třebaže je jich tolik, křesťanů v ní žije tak málo, že v současnosti je považována za nejmateričtější stát v Evropě.

Byl jsem zděšen informací, že v celém obrovském kněžském semináři v Olomouci studuje nyní pro celou Moravu jen 10 bohoslovců! (Za arcibiskupa Prečana jich jen pro olomouckou arcidiecézi bylo na 120.)

Zvláštní země, ta země česká. Přesto ji máme rádi a věříme, že ji má rád i Pán Bůh. Ve Starém Zákoně mnohokrát Hospodin prohlásil: Kvůli Abrahámovi – který ve mně věřil – kvůli Izákovi a Jakubo-

vi, kterým jsem přísahal, vás neopustím.

Také svatý Václav miloval zemi, v níž se narodil. Miloval ji kvůli Tomu, který mu ji svěřil. Ano, *Hospodinu náleží země, i to, co je na ní, širý svět i ti, kdo jej obývají.* Jeho hrdinství nespočívalo v nějakých slavných bojových vítězstvích – která mimochodem bývají stejně dost sladkokyselá, ale jeho hrdinstvím bylo, že statečně, důsledně a maximálně využíval daných možností k tomu, aby zajistil své zemi klidný vnitřní růst a ušetřil lid velkých otřesů, které nevyhnutelně velké vnější triumfy přinášejí.

Proto Církev o slavnosti sv. Václava předčítá z Knihy Moudrosti onu krásnou pasáž, obracející se k vládcům.

V době svatého Václava – v 10. století

– patřila válka k dennímu chlebu. A on dokázal za tu aspoň krátkou dobu svého panování ušetřit českou zemi válečných hrůz tím, že raději souhlasil s poplatkem knížeti Jindřichu Ptáčníkovi. Víc dělat nemohl, ale v rámci možností udělal vlastně všechno.

Buďte realisty, ale nikdy pesimisty. Pan kardinál Tomášek říkával, že máme mít reálný křesťanský optimismus.

Poslední a nejvyšší slovo má ve všem Bůh. Věrmu tomu, že nejen život jako takový on dává a odvolává, ale že poznává a řídí jak to, co se děje, tak poznává, co by se stalo, kdyby ... Ví i to, co my neznáme či nevidíme.

*P. Jan Gerndt
emeritní farář, Praha-Zbraslav*

Evropský parlament rozděluje Evropu

Maďarsko má pravdu, když odmítá neustálé rozšiřování unijních pravomocí.

Maďarští zákonodárci přijali koncem července rezoluci, ve které požadují omezení moci Evropského parlamentu.

Je to radikální myšlenka. Evropský parlament je ve své současné podobě nesmírně nákladný a neúčinný kolos. Maďarský parlament by ho chtěl proměnit ze zákonodárského orgánu sestaveného z volených poslanců v orgán tvořený delegáty, které by tam jmenovaly národní parlamenty a kteří by zde jednali jménem své země.

Tento návrh obnáší víc, než se na první pohled zdá.

Rezoluce maďarského parlamentu byla zčásti reakcí na Konferenci o budoucnosti Evropy, dlouholetou sérii debat organizovaných Evropskou unií, která skončila letos v květnu. Stanoveným cílem této konference bylo dosáhnout toho, aby proces přijímání unijních rozhodnutí byl efektivnější, soudržnější a v dobách krize odolnější.

Jak bylo možné očekávat, vzhledem k tomu, že konferenci řídily Francie, Německo a unijní instituce, za hlavní překážku efektivního unijního rozhodování označila členské státy, čímž v podstatě vyslovila požadavek, aby jednotlivé národy byly oslabeny a naopak se rozšířily pravomoce unijních institucí, zejména Evropského parlamentu.

Maďarská vláda se nad závěry konference vážně zamýšlela a reagovala seznamem návrhů. Ty teď tvoří základ nynější rezoluce. I Maďarsko chce zlepšit unijní rozhodování. Podle Maďarska je však hlavní brzdou Evropský parlament, nikoli členské státy.

V tuto chvíli jsou poslanci do parlamentu voleni v evropských volbách a pak utvářejí velké ideologické bloky, které často působí v rozporu s národními zájmy jednotlivých členských států. Maďarský návrh chce tuto podobu parlamentu nahradit „sněmovnou národů“, ve které by delegáti jmenovaní na národní úrovni zastupovali jednotlivé členské státy. Tento nový orgán by pravděpodobně byl také menší a mnohem levnější – konečkonců Evropský parlament je nejnákladnější

Foto: europarl.europa.eu

svého druhu na světě.

Jak se píše v rezoluci, „evropskou demokracii je nutno vyvést ze slepé uličky, do níž ji nasměroval Evropský parlament“.

Maďarsko také tvrdí, že unijní ideologové usilují o „integraci pro integraci“, místo aby vnímali Evropskou unii jako prostředek k posilování a spojování evropských zemí.

Názorným příkladem je reakce Evropského parlamentu na ruský vpád na Ukrajinu. Měla to být příležitost k sjednocení Evropy v době nouze. Místo toho se však Evropský parlament věnoval trestání Polska za údajné porušování právního řádu. Součástí toho bylo blokování pokusů Evropské komise konečně uvolnit miliardy eur určených pro Polsko jako součást unijního fondu postcovidové obnovy. Bloky levicových poslanců, zelených a liberálů dokonce hrozily, že v případě uvolnění peněz pro Varšavu stáhnou svou podporu předsedkyni Evropské komise Ursule von der Leyenové.

S Maďarskem nakládá Evropský parlament v mnohém stejně. Chce Orbánovu vládu srazit na kolena tím, že ji odřízne od unijních fondů.

Zatímco poukázat na nedostatky Evropského parlamentu je snadné, ukázat na jeho úspěchy je obtížnější. Někteří tvrdí, že evropské politice poskytuje demokratickou legitimitu. Avšak členské státy, jakožto demokracie, se už demokratické legitimitě těší. A jejich spolupráce na evropské úrovni si již na určitou legitimitu může dělat nárok proto, že

každý členský stát momentálně souhlasí se svou účastí v EU.

Reforma Evropského parlamentu není jediným cílem Rezoluce maďarského parlamentu. Navrhuje také upuštění od požadavku „ještě těsnějšího spojení“, který je vkládán do všech unijních smluv. A vyzývá Evropskou komisi, aby byla politicky neutrální. Za tímto účelem chce explicitní stanovení jejich kompetencí, aby se zabránilo plíživému a neustálému rozšiřování jejich pravomocí.

Maďarské návrhy samozřejmě nebudou schopny přimět EU nebo víc dalších členských států k tomu, aby s mnoha, pokud vůbec s nějakým, z těchto požadavků souhlasily. To však nejspíš ani není cílem rezoluce. Spíš bychom ji měli vnímat jako symbolický krok. Ukazuje, že dalšímu rozšiřování pravomocí unijních institucí, zejména parlamentu, na úkor členských států bude Maďarsko vzdorovat.

Cílem je vyslat Evropské unii a, co je možná důležitější, dalším členským státům signál, že je možné se EU vzepřít a bojovat za odlišnou budoucnost pro Evropu.

Boris Kálnoky
sp!ked
Přeložila Alena Švecová

Boris Kálnoky
spisovatel, žurnalista a ředitel fakulty mediálních studií Kolegia Matyáše Korvína v Budapešti

Chrám sv. Ludmily v Praze povýšen na menší baziliku

ludmilavinohrady.cz

Letos poprvé se slavnost sv. Ludmily v jí zasvěceném chrámu na Náměstí Míru v Praze konala v bazilice. V srpnu letošního roku totiž papež František udělil kostelu čestný titul *basilica minor* neboli menší bazilika. „Kostel je vyhledávaným poutním místem k uctění sv. Ludmily. Přichází sem řada pravoslavných a řeckokatolíků i mnohých cizinců. Povýšení chrámu na *basilicu minor* proto vnímám jako ocenění jeho mimořádnosti. Stal se jedinou svatoludmilskou svatyní na světě a pátou bazilikou v Praze,“ upozornil otec Berka z farnosti sv. Ludmily. „Dnešní den se zlatým písmem zapíše do historie naší městské části Praha 2. Za přítomnosti arcibiskupa pražského a primase českého Jana Graubnera proběhla slavnostní mše svatá u příležitosti povýšení kostela svatě Ludmily na *Basilicu minor*, titul udělený samotným papežem Františkem. Při příležitosti této slavnosti byla v basilice vystavena i relikvie svatě Ludmily, první české světice. 1101 let od její smrti tak její odkaz opět velmi jasně zaznívá,“ uvedla starostka Prahy 2 paní Alexandra Udženija.

Kostel svatě Ludmily na pražském

náměstí Míru byl budován v letech 1888–1893 podle návrhu jednoho z předních architektů 19. století Josefa Mockera (1835–1899). Návrh výzdoby i její praktické provedení byly svěřeny vynikajícím umělcům a řemeslníkům. Chrám svatě Ludmily na pražských Vinohradech je považován za skvělý příklad novogotického slohu evropské architektury. Tento sakrální objekt se také pyšní skvělým hudebním nástrojem, varhanami postavenými v závěru 19. století ve stylu romantismu. Svatá Ludmila (* asi 860, † 15. září 921, hradiště Tetín) byla manželkou prvního historicky doloženého Přemyslovce knížete Bořivoje, matkou knížete Vratislava, babičkou svatého Václava a chronologicky také první českou svatou a první svatou ženou v dějinách církve vůbec. Svatá Ludmila je jedním z hlavních předků českých panovníků i českých královen. Během jejího života byly položeny základy k slavné christianizaci Čech a také základy vlivu a moci Přemyslovců. Její život byl popsán v řadě legend o české historii v 9. a 10. století.

rcm

SLOVO KNĚZE

Děti v Anglii již vědí! Asi se ptáte; a o copak se jim rozšířily obzory? No přece o znalost, proč asi vyhynou lední medvědi. Jistě nám všem jde o záchranu naší planety, o životní prostředí o to aby všechny bytosti (všech ras, druhů, pohlaví...) byly šťastny (tedy krom věřících a praktikujících katolíků). Je to přeci dnes takový celosvětový trend, kterému je třeba podřídit vše. A tak jistě mnozí z našich vážných čtenářů již spatřili srdceryvné záběry ledních medvědů bojujících o holé přežití. To, co se nyní podařilo tvůrcům seriálu *Prasátko Peppa*, by se dalo nazvat půvab nechtěného. V novém dílu tohoto seriálu se totiž objevila nová hrdinka (vlastně tři hrdinky) – celá rodinka ledních medvědů. Jistě již tušíte, že ne ledajaká. Je totiž tvořena maličkou lední medvědicí, která vyrůstá v péči dvou maminek, z nichž jedna je doktorka a druhá vaří špagety. První co mne, starého cynika, napadlo, že takto lední medvědi opravdu nepřežijí. Copak mohou medvědi, nejen lední, přežít pokud se budou od nynějška párovat medvědi s medvědy a medvědice s medvědicemi? Možná na špagetách by nějaký ten medvěd ještě přežil, ale za předpokladu takového párování by přežila pouze jedna generace. Jenže, koho to zajímá? Důležité je infikovat děti novou ideologií, neb těm, kdo řídí světa běh (tedy, alespoň si to myslí) na tom záleží. A na čem záleží nám? Doufám, že i na tom, co se našim dětem (ale i nám) nalévá do hlav, ať již ve škole nebo skrze média. Nalévárna je to neskutečná a její výsledky jsou badatelné i v řadách katolíků. Stačí nahlédnout do některých synodálních závěrů.

Možná budu označen za homofoba, ale proč ne? Sodomie je přece stále hříchem do nebe volajícím.

Evermod Jan Sládek

P. Mgr. Evermod Jan Sládek, OPraem. farář farností Lomnice nad Popelkou, Libštát a Nová Ves nad Popelkou

KDYBYSTE MĚLI VÍRU

2. října 2022 – 27. neděle v mezidobí – Lk 17,5–10

Jan Zlatoústý

Zmiňuje hořčici, protože její zrno je sice malé, ale nejsilnější ze všech. Tím naznačuje, že i ta nejmenší část víry v něj může vykonat velké věci. Nevysmívejte se však, že apoštolové moruší nepohnuli. Neřekl totiž: „pohněte jím“, ale „budete jím moci pohnout“. Ale nechtěli, protože to nebylo potřeba. Dělali větší věci.

Někdo se však může zeptat, jak je možné, že Kristus říká, že moruší nebo horou lze pohnout i tou nejmenší vírou, když Pavel říká, že je to veškerá víra, která hory přenáší? Je tedy třeba říci, že apoštol připisuje přenášení hor celé víře ne proto, že by to dokázala jen celá víra, ale proto, že se to tělesným lidem zdálo jako velká věc pro hmotu. Moruší můžete také přirovnat k ďáblu. Stejně jako se červi živí listy moruše, tak i ďábel v nás živí věčného červa myšlenkami, které z něj vycházejí. Víra však může tuto moruši z naší duše vytrhnout a potopit ji do propasti.

Theofylakt

Vírou člověk zachovává Boží přikázání a je ozdoben skutky života. Zdálo se tedy, že by mohl upadnout do neřesti pýchy. Proto Pán vhodným příkladem předem napomenul apoštoly, aby se nechlubili svými ctnostmi, když řekl: Když někdo z vás má služebníka a ten orá nebo pase, řekne mu snad, až se vrátí z pole: „Hned pojď a sedni si ke stolu“?

Augustin

Jinak. Mnozí nechápou, že zde jde o víru v nejvznešenější pravdu, a tak se může zdát, že Pán na otázky učedníků neodpověděl. Podle mého názoru je to však obtížné: ledaže bychom tato slova chápali jako přechod od víry k víře, tedy od současné víry, kterou sloužíme Bohu, k víře, kterou se radujeme z Boha. Když nejprve uvěříme slovům kazatelů a pak skutečnosti, kterou vidíme na vlastní oči, víra se zvětšuje. Tato vize však v sobě obsahuje nejvyšší pokoj, který je odměnou ve věč-

Perugino: Trojice mezi apoštoly (1507)

ném Božím království. A tento svrchovaný mír je odměnou za spravedlivou práci při správě církve. Proto když služebníkové pole nebo pase, to znamená, že se buď zabývá pozemskými věcmi, nebo slouží hloupým lidem jako dobytek, musí se po těchto pracích vrátit domů, to znamená do společenství církve.

Cyril

Pán však učí, že zákon jeho moci vyžaduje od služebníků jakousi náležitou podřízenost, když dodává: Děkuje snad potom tomu služebníkovu, že udělal, co mu bylo přikázáno? Myslím, že ne. To léčí nemoc pýchy. Proč se tak nadýmáte? Copak nevíte, že když neplníte své povinnosti, hrozí vám nebezpečí, a pokud je plníte, nikomu tím neprospíváte? Jak říká Pavel: „Hlásám-li evangelium, nemám se čím chlubit, je to moje povinnost, a běda mi, kdybych evangelium nehlásal (1 Kor 9,16). Všimněte si tedy, že naši vládcí noremcají, když někteří z jejich poddaných vykonávají služby, které jim byly uloženy, ale často v nich s laskavostí vzbuzují lásku ke svým a ještě větší touhu jim sloužit. Tak i Bůh, ačkoli od nás vyžaduje službu na základě práva na službu, přesto, že je laskavý a dobrý, slibuje pracovníkům počty a velikost laskavosti převyšuje námahu poddaných.

Neužiteční služebníci, protože drazé koupění; neužiteční proto, že Pán nepotřebuje naše dobro, nebo proto, že utr-

pení tohoto času nejsou hodna srovnání s budoucí slávou (Řím 8,18). To je tedy dokonalost víry u lidí: když splnili všechny příkazy a vědí, že nejsou dokonalí.

Ambrož

Je totiž samozřejmé, že si nikdo nesesedne, pokud předtím neprojde. Koneckonců i Mojžíš tudy prošel jako první, aby se mu naskytl nádherný výhled. A tak, jako ty nejenže neříkáš svému služebníku: „Sedni si,“ ale žádáš od něj další službu, tak u tebe Pán netrpí užitek jen z jedné práce a námahy, neboť dokud žijeme, máme pracovat neustále; proto, následuje: „Spíše mu přece řekne: „Připrav mi večeři, přepásej se a obsluhuj mě, dokud se nenajím a nenapiji. Potom můžeš jít a pít ty.““

Béda

káže připravit večeři, to znamená po práci veřejného hlásání ukázat také pokoru při sebezkoumání: při takové večeři by nás Pán chtěl mít rád. Přepásat se znamená stáhnout mysl, která je ze všech stran znepokojována věcmi, jež ji rozrušují a které by mohly bránit v postupu práce; kdo si totiž přepásává oděv, dělá to proto, aby se do něj nezapletl a neupadl při chůzi. A sloužit Bohu znamená vyznat, že bez pomoci jeho milosti jsme bezmocní.

přeloženo, zpracováno a redakčně upraveno podle www.catena aurea.sk

KAM AŽ MUSÍ JÍT DOBRÝ KNĚZ

Když se něco semele a veřejně probírá, co se týká kněží, když třeba i čelí soudnímu řízení pro nějaké pohoršující přečiny, věřící mají příležitost přemýšlet o tom, jak jsou jejich duchovní ve skutečnosti důležití – a jak mohou být nebezpeční.

Důkaz jejich důležitosti nenajdeme např. u relativně čerstvě obviněného P. Jamese Jacksona ani u mnohem méně sympatického, ale asi známějšího Theodora McCarricka. Ale nejdřív se podívejme spíše na pravděpodobně neznámé kněze, kteří o tyto dvě duše budou duchovně pečovat – zejména pokud se prokáže jejich vina.

Právě tady totiž koná věrný kněz jeden ze svých nejtěžších a nejnebezpečnějších úkolů. Bude se snažit zachránit člověka, který zapadl do nehlubších hrůz hříchu, do pekelné propasti.

Theodor McCarrick byl zahrnován absurdními zásobami benevolence ze strany vysoce postavených osob, které pravděpodobně věděly o jeho homosexuálních výpadech vůči dospívajícím a dospělým studentům semináře, nad nimiž jako kněz vykonával dohled. Zvěsti, jakkoli neuvěřitelné, o nepoctivých finančních operacích, podvodech s Eucharistií pro veřejně hřešící politiky a o spojitosti s vyzrazováním katolíků čínským komunistům přispívají k tomu, že je v tuto chvíli velice snadné ho lidsky odvrhnout.

Ochota odvrhnout P. Jacksona už tak velká není. Obvinění, že na svém počítači přechovával dětskou pornografii, jsou ale šokující. Kněz, který prosazoval tradici ve víře a liturgii, jak se zdá, nikdy nebyl z žádných přečinů podezírán. V jeho případě tedy panují spekulace, kdy jedni dychtivě věří v to nejhorší, zatímco jiní tuší nějakou levotu. Pokud se však prokáže jeho vina, mnozí to budou vnímat jako zradu, jak od samotného kněze, tak od systému, který mu umožňoval být vůdčí osobností tradice.

Avšak lidská ochota věřit nebo zatracovat, ať již vychází z důkazů, nebo jako až příliš často z toho, na jaké straně člověk v současných debatách stojí, nemá v práci kněze žádné místo. Musí jít, naslouchat a zachraňovat, neboť ví,

Foto: © Vladimír Bimka / Člověk a Víra

že i když pro hřích není žádná omluva, vždycky existuje odpuštění.

„Takových lidí se musíme dotýkat ne bidlem, ale požeháním,“ říká Chester-tonův fiktivní detektiv Otec Brown v povídce *Smutek markýze z Marne*. „Musíme říct slovo, které je zachrání před peklem.“ Ten příběh se točí kolem soucitu s člověkem, o němž si okolí myslí, že spáchal svým způsobem ospravedlnitelnou vraždu, a kolem doutnajících nedůvěry ke kněžím ze strany inteligence. Když je odhalena pravá identita vraha a vyjde najevo, že jeho zločin byl mnohem horší, soucit se vytrácí a konání Božího díla zůstává na Otci Brownovi.

„Lidská dobročinnost má své meze,“ říká jedna z těch, kdo dřív prosazovali soucit. Na to Otec Brown odpovídá: „To ano... a je skutečný rozdíl mezi lidskou dobročinností a křesťanskou dobročinností... Připadá mi totiž, jako byste promíjeli jen ty hříchy, které ve skutečnosti za hříšné nepokládáte.“

Poté dodává: „Nechte nás (kněze) v temnotě, nás noční upíry, utěšovat ty, kdo útěchu opravdu potřebují, kdo páchají vskutku neomluvitelné věci, které svět ani oni sami nemohou obhájit a kte-

ré neodpustí nikdo jiný než kněz.“

Lidská dobročinnost má své místo, ale může být nejen mělká a falešná, nýbrž přímo smrtící. Kněz, který ji zneužívá, je nebezpečný. Neutne hřích hned v zárodku a podobně jako jistí jezuité spojuje milosrdenství s přijetím, což může z menších hříchů udělat bránu k mnohem horším, neboť nezazní výzva k odvrácení se od nich a k úsilí o dobro.

Tomuto nebezpečí se musí vyhýbat mnozí věřící – dokonce i při zpovědi nebo při mši. Pravděpodobně nebude příliš zřejmé, ale postupně se tak či onak projeví. Kněz, který ve zpovědnici omlouvá malé hříchy, je nebezpečný pro duše. Stejně tak kněz, který z kazatelny nekáže plnou pravdu o tématech, jako je poctivost, sexuální zdrženlivost či krása Božího plánu pro rodinu, výzvami k rozmanitosti a falešnému milosrdenství skrývá reálnou existenci osobního hříchu.

Je potom velice obtížné kázat o kontroverzních otázkách dnešní doby, jako jsou interrupce a manželství. Když jsou farníci formováni světem, přičemž

dokončení na str. 7

PROČ CHODIT DO KOSTELA?

anebo slovo k našim hledajícím bližním

Kostel je zvláštní místo.

Obvykle ho v obci najdeme na nějakém centrálním nebo jinak privilegovaném pozemku, a přitom není příliš využitý. Nemluvím tady přitom o dnešku a o sekularizaci, kdy do kostela chodí jen málo lidí. Ani v dobách rozvinuté zbožnosti nebyvaly kostely nějak zvlášť využívané. Mše sv. byly v neděli možná 3, ale ve všední den 1–2. Přidejme k tomu nějakou tu farní modlitbu růžence a vyjde nám, že využití kostela bylo a je tak maximálně 3 hodiny denně. V práci a podnikání jsme zvyklí na úplně jiná čísla efektivity. Mít provozovnu na nejlukrativnějším místě ve středu nebo poblíž středu obce a přitom ji využívat maximálně 3 hodiny denně? Co je vlastně ten kostel za místo, když je takto jakoby zbytečný a neefektivní? Proč vlastně kostel mít a proč do něj chodit?

Stručně řečeno, důvody pro chození do kostela mohou být asi tři základní:

1. věci; 2. lidé; 3. Bůh

Kostel je samozřejmě postaven kvůli Bohu, ale vždycky do něj lidé chodí nejen kvůli Němu, ale i kvůli jiným lidem a kvůli určitým věcem. Je to normální a lidské. Předpokládá se, že v ideálním případě chodí do kostela člověk kvůli Bohu a to dává smysl i setkáním s lidmi v kostele a zažívání či užívání některých věcí. Dříve i dnes však do kostela směřují i ti, kdo si s tématem „Bůh“ tak úplně nevědí rady. Ptají se, ale zatím na své otázky nenašli odpověď, takže by se neprohlásili za věřící, nicméně aspoň občasná návštěva kostela je pro ně součástí jejich hledání. Jiní třeba ani nehledají, ale kostel je pro ně místo, které se nějak vymyká každodennímu shonu a stresu. Je pro ně proto uklidňující a občerstvující najít zde klid a ticho, prostor pro zklidnění a ztišení, krásu a cosi, co pozvedne ducha z deprese všedních starostí. Když už mluvím o věcech, mohou se najít i tací, co chodí do kostela vyloupit kasičku s drobnými, ale ty bych teď nechal stranou. Jen si povzdechnu, že kvůli takovým lidem dnes bývají kostely otevřené jen občas, což je velká škoda.

Pro všechny jmenované, co přichá-

zejí do kostela s čestnými úmysly a hledáním něčeho či někoho, co bylo právě řečeno, má kostel otevřené dveře. A to všechno pomáhá pochopit, proč je tu něco tak marnotratného a neefektivního. Jak věříme my křesťané, Bůh je až marnotratný a neefektivně štědrý ve své lásce k lidem. Proto i my, chceme-li postavit zvláštní místo pro setkání s Bohem, takovou láskyplnou marnotratnost napodobujeme. Kostel je tu pak pro nás všechny, kdo vstupujeme s dobrými úmysly, dnes a denně, bez ohledu na to, zda je v něm zrovna bohoslužba, nebo je prázdný a tichý. Když říkám „pro nás“, tak tím nemyslím jen nás, kteří jsme se zde shromáždili v tuto chvíli, ale celé generace, neboť naše kostely zde stojí po staletí a celá staletí takto slouží.

Vraťme se ale k otázce, proč chodit do kostela. A vezměme to od toho nejjednoduššího a nejméně církevního. V kostele je ticho a klid na zklidnění a třeba i na přemýšlení. Je to klid vznešený. Liší se od klidu, jaký můžeme zažít ve sklepě nebo klidu, s jakým se setkáme třeba večer v kanceláři nebo ve škole. Ve sklepě bývá obvykle nevlídné, neboť cítíme, že je jaksi pod naším standardem – pod podlahou i po úrovni chápanou jinak. Sklep je dobrý na skladování brambor nebo zavařenin. V kostele, i když je v něm někdy zima a vlhko jako ve sklepě, přece jen obvykle cítíme něco víc. Je to místo, které nás vede k pohledu vzhůru a do svého nitra. Večerní atmosféra školy či kanceláře nám evokuje jakési prázdno. Místnost je tu od toho, aby se v ni něco dělo, což se

Foto: FB / Farnostfn0

v danou hodinu neděje. Takže je to vlastně místnost momentálně neužitečná. Kostel ale nepůsobí nikdy jako zrovna neužitečný. I když je v něm bohoslužba, i když je v něm ticho a sedí v něm jediný člověk, pořád je to prostor nabitý smyslem. Jestliže chodíme do kostela občas proto, že se chceme ztišit a zamyslet, je to vlastně správné místo a nejde se divit, že nedáváme přednost sklepu nebo opuštěné kanceláři. Stojí opravdu za zamýšlení, jaké druhy klidu a ticha máme, a proč je pro nás jeden důležitější než jiný.

Pokud chodíme do kostela kvůli lidem, tak to může být velmi dobré, ale může to být také úplně vedle. S lidmi se dá příjemně posedět v hospodě, u táboráku, na zahradě apod. Dá se s nimi sportovat na hřišti nebo procházet přírodou. Dá se prostě ledacos a chození do kostela kvůli lidem tedy není tak výlučné a lze ho nahradit jiným setkáváním. Kostelní setkávání má navíc jednu velkou ne-

Foto: Martina Řehořová / Člověk a Víra

výhodu. Do kostela chodí lidé různí, tedy i ti, kteří mi nejsou příliš blízcí, kteří mají jiný styl života, jiné starosti a jiné zvyky, prostě lidé, s nimiž bych do hospody nebo na hřiště nešel. Lidé, kteří chodí do kostela hlavně kvůli lidem, neboli jak se říká kvůli zakoušení společenství, mohou být rychle vykolejeni a zklamáni. Někdy se lidé sejdou tak, že je nám příjemně, ale většinou jsme pořád nějak nespokojení. Lidé jsou totiž v kostele všelijací a naše možnost je nějak třídit a vybírat, v tomto případě není velká.

Už v židovském zákoně se říká, že máme na prvním místě milovat Boha a hned poté bližního. Křesťanství to hlásá také. Říkáme tomu dvojí přikázání lásky. Kdo to nezažil, tomu se to může zdát zvláštní, ale myslím, že každý, kdo věří po křesťansku, potvrdí, že když milujeme na prvním místě Boha, začíná dávat smysl i ten jinak otravný soused, který zpívá falešně, nemožně se obléká a zajímají ho úplně jiné věci než mě. Setkání v kostele s lidmi je prostě úžasná věc za předpokladu, že tam nechodíme jen kvůli těm lidem, ale na prvním místě kvůli Bohu – a hned poté i lidem. Těžko se to vysvětluje, ale dá se to zažít. Za zkoušku to prostě stojí.

A tím jsme u jádra věci. Chodit do kostela kvůli Bohu. Existuje Bůh? Dá se o něm něco říct? Dá se s ním nějak setkat? Říká se, že my Češi jsme v takových řečech nesmělí a opatrní. Bojíme se moc nahlas mluvit o tom, co je takto intimní a nevysslovitelné. Raději mlčíme, nebo raději prchneme. Chápu to velice dobře. Sám nejsem věřící od malička. Když jsem se k víře v Boha dostal, do kostela jsem se panicky bál. Nevím proč. Nějak jsem měl pocit, že tam budu vypadat jako někdo, kdo tam nepatří, že vstupuji do neznáma nebo nevím co.

Co s tím? Přiznejme si, že hledání klidu a koncentrace, které lze v kostele nějak zažít, není jen hledání ticha a odpočinku. Je něčím víc, co neumíme pojmenovat. Nebojme se si tuto otázku klást a otevřít své nitro hledání odpovědi. Přiznejme si,

že nás spousta našich bližních štve, a to včetně řady křesťanů, které třeba neznáme z kostela, ale z televize, z internetu a z doslechu. Má vůbec smysl mít rád takové lidi? Jestli ano, jak na to? Přiznejme si, že sami něco takového nezvládneme. Jestli není Bůh, tak to prostě smysl dávat nebude. Co ale jestli je? Co když ten kostel tady nestojí jen jako památka či tiché místo, ale jako prostor, kde se můžeme s Bohem opravdu setkat? Ne pouze v řečech, ne pouze v přátelské atmosféře, ale v něčem, co nelze úplně popsat, a co se musí zažít. Co je velice osobní a intimní.

Stojí za to si to vyzkoušet, v podstatě empiricky. Zajdeme do kostela, do ticha, které je zde pro nás, a otevřeme svou mysl otázkám a hledání odpovědi. Ne-nechme se manipulovat ani příjemnými ani nepříjemnými zážitky s našimi bližními, včetně křesťanů a včetně církevních představených. O ty nejde. Jde o to, jestli nás osloví ten, o němž my skeptičtí Češi raději moc nemluvíme.

prof. Tomáš Machula

Prof. Ing. Mgr. Tomáš Machula, Ph.D., Th.D., Dr.
prorektor a emeritní rektor Jihočeské univerzity, teolog a filosof, trvalý jáhen

dokončení ze str. 5

o mnohých to opravdu platí, a vedení k tomu, aby „promíjeli... hříchy, které ve skutečnosti za hříšné nepokládáte“, takové kázání je pobouření, místo aby byli připraveni slyšet Boží pravdu, pokud k ní díky své svědomitosti a modlitbám sami nedošli poté, co se naučili smýšlet o menších věcech v duchu Církve.

V chestertonovských, ostře sledovaných případech se herkulovský úkol kněze zhušťuje, když přijde na záchranu těch, kdo se provinili těmi nejděsivějšími hříchy – zvláště v případech, kde nad

lidským soudem dříve či později převáží soud Boží. Kolektivní úkol kněží, kdy se bez ohledu na to, co si myslí svět, krůček po krůčku dennodenně snaží vést věřící ke spáse, je právě tak heroický.

Věřící mohou být vděční za kněze, kteří své povinnosti berou vážně, a pokud to je nutné, jsou za cenu své světské pověsti pro svět výtkou. Jak to píše Chesterton ve své knize *Ortodoxie*, „člověk stěží může o sobě smýšlet příliš nízce a o své duši příliš vznešeně“.

Podobně může člověk stěží smýšlet příliš vznešeně o hlavním úkolu kněze – a o těch, kdo ho věrně vykonávají

a připomínají svým ovečkám reálnou existenci hříchu a odpuštění jak pro ně, tak pro nešťastné kněze, o nichž se dnes píše v novinách.

Matthew Meritt
Crisis Magazine
Přeložila Alena Švecová

Matthew Meritt
novinář, blogger

UŽITEČNÉ PROSTŘEDKY PROTI SMUTKU PODLE SVATÉHO TOMÁŠE AKVINSKÉHO

Číst v dnešní době zprávy není pro většinu lidí – ne-li pro všechny – vůbec snadné.
Pro mě jakožto matku je to někdy naprosto srdcervoucí.

Názvy velkých měst i malých obcí, blízkých ulic i vzdálených zemí figurují ve zprávách o lidských ztrátách a tragédiích. Neznámí lidé a jejich zármutek a sklíčenost, o němž se takto dozvídáme, jakýmsi útržkovitým způsobem také sdílíme.

Smutek je zcela normální lidskou reakcí na bolest, utrpení, smrt a ztrátu. Nese tíhu, která doléhá na srdce a duši každého člověka a stahuje ho do bezvýchodnosti utrpení – pokud to člověk dovolí. S těmito věcmi, které ve světě způsobují tolik zármutku, možná nemůžeme mnoho udělat. Ale to, co můžeme zvládnout sami uvnitř sebe, má přece jen určitou váhu.

Léky na bolest a smutek

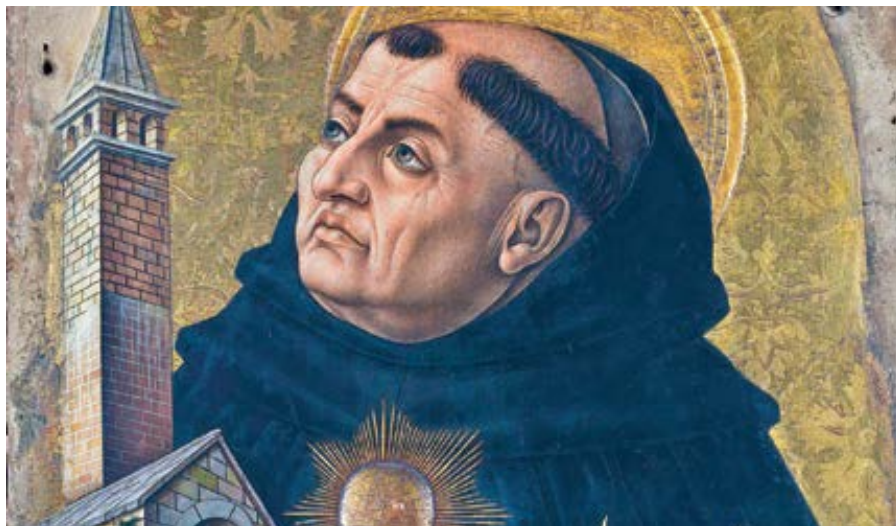
Svatý Tomáš Akvinský se v *Sumě teologické*, I–II, q. 38, zamýšlí nad prostředky proti bolesti a smutku a určuje jich pět. Učenec nejsem; k lepšímu pochopení mi pomohl článek, který vyšel v roce 2016 a který o tomto tématu pojednává. Byl to příspěvek z konference, který na Národním církevním kongresu ve Florencii přednesl Carlo de Marchi, vikář Opus Dei pro střední a jižní Itálii.

Uvedených pět prostředků je fascinujících, nikoliv však pro svou sofistikovanost a složitost, ale právě pro svou jednoduchost a praktičnost. Bolest a smutek jsou nedílnou součástí našeho života a lidské situace. Tyto léky jsou do značné míry založeny na základní jednotě lidského těla a duše a věřím, že rozhodně mohou pomoci „utišit bolest a smutek“.

Jednoduché věci, které máte rádi

Jako první lék na bolest svatý Tomáš Akvinský uvádí potěšení. Jeho vlastní vysvětlení je celkem výstižné:

„(...) potěšení jest nějaké spočinutí žádosti v příhodném dobru; kdežto smutek je z toho, co žádosti odporuje. Proto v žádostivých pohybech tak se má potěšení ke smutku, jako se má v tělesech

Carlo Crivelli: Sv. Tomáš Akvinský (1476)

odpočinek k únavě, která nastává z nějaké nepřírozené přeměny: neboť i sám smutek obnáší nějakou únavu čili nemoc žádostivé síly. Jako tedy každé spočinutí těla přináší lék proti každé únavě, pocházející z jakékoli nepřírozené příčiny, tak každé potěšení přináší lék na zmírnění každého smutku, ať pochází z čehokoli.“

Může se to zdát triviální a možná nesmyslné, přesto nám vlastnictví nebo konání něčeho, co máme rádi, umožňuje uvolnit se a na chvíli se zastavit a zakusit potěšení. Pro někoho to může být sklenka něčeho chladivého a osvěžujícího nebo šálek něčeho teplého a uklidňujícího. Může to být něco sladkého, ale i něco jiného, co si s potěšením vychutnáváme. Toto dočasné spočinutí uleví našim smyslům a umožní osvěžení těla i ducha. Pomáhá nám zvládnout to, co by snadno zatížilo naše smysly.

Proud slz z oken naší duše

Nedávno jsem se při snaze vypořádat se s problémy spojenými s vedením firmy přistihla, že ráno jedu do práce a cítím se, jako bych byla uvnitř celá svázaná, srdce i mysl mi tížilo něco, čemu jsem nemohla

přijít na kloub. Zavolala jsem manželovi a ve chvíli, kdy jsem začala hovořit – nyní už si přesně nevzpomenu, co jsem řekla –, jako by se přepnul vypínač a začaly mi téct slzy. Nejen že jsem plakala, ale vzlykala jsem.

Po několika minutách přívalu emocí jsem se uklidnila natolik, že jsem se dokázala několikrát zhluboka nadechnout. Cítila jsem se pak mnohem lépe. (To samé nemohu říct o svém nebohém manželovi, který nemohl dělat nic jiného než bezmocně poslouchat, jak brečím. Bože, miluj toho muže, kterého jsem si vzala!)

Jsou chvíle, kdy „bolestivá záležitost bolí ještě víc, když o ní mlčíme“. Tehdy nám slzy poskytují možnost, jak nechat smutek a bolest prostě vytrysknout. Dobrý pláč může být opravdu skvělá věc!

V nouzi vyhledejte přítele

Často nás utěší právě to, že se ve chvílích smutku nebo trápení ozve a otevře dobrému příteli. Svatý Tomáš Akvinský k tomu uvádí dva důvody:

„Ježto smutku náleží zatěžovati, má ráz nějakého břemene, od něhož někdo zatížený hledá ulehčení. Když tedy někdo

Benozzo Gozzoli: Sv. Tomáš Akvinský po boku s Platónem a Aristotelem triumfuje nad Averroem (1468–1484)

vidí jiné zarmoucené nad svým smutkem, povstane mu jako nějaká představa, že ono břemeno s ním nesou jiní, jako usilující ulehčiti mu v onom břemeni, jako se také stává při nošení tělesných břemen. – Druhý důvod, a lepší, jest, že tím, že přátelé jsou s ním smutní, poznává, že ho milují; a to těší, jak bylo svrchu řečeno. Proto, ježto každé potěšení mírní smutek, jak bylo svrchu řečeno, následuje, že přítel soucitný mírní smutek.“

Pro ty, které milujeme, jsme rukama, ušima a ústy, Ježíšovou tváří. Jsme povzbuzování a vyzývání, abychom milovali tak, jak miluje Ježíš, protože naše upřímné přátelství a náklonnost k lidem kolem nás jsou známkou jeho vlastní lásky k nim. „Pojďte ke mně, všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny, a já vám dám odpočinout. Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorného srdce: a naleznete odpočinutí svým duším. Vždyť mé jho netlačí a břemeno netíží.“ (Mt 11,28–30)

S ohledem na pravdu, krásu a dobro

Zatímco smutek může srážet našeho ducha a pomalu a bolestně nás vláčet, rozjímání o pravdě představuje svatý Tomáš Akvinský jako lék na bolest. A to z prostého důvodu – pečlivé a meditativní přemýšlení o pravdě, kráse a dobru vede nakonec k jediné jedině Bytosti: Bohu.

Ať už jde o rozjímání nad přírodou, výtvarným uměním, hudbou nebo světem kolem nás – modlitbu smyslů –, našeho ducha to povznáší. Můžeme začít chápat, aniž bychom si lámali hlavu formulacemi nebo výrazy, že Bůh sám je Pánem. Můžeme se začít dívat na věci z nadpřirozeného úhlu pohledu – Božíma očima, ač ne vždy se nám podaří pochopit a porozumět. Když je Bůh s námi, kdo proti nám? Naše víra, naděje a láska mohou být obnoveny!

A konečně – spánek a koupel

Smutek – zármutek a bolest – dokáže

duši nahlodat. Je únavný a otravný. Pátý lék svatého Tomáše Akvinského je sám o sobě jednoduchý, a přesto hluboký pro své intuitivní spojení s naším lidstvím.

Ačkoli je smutek vnitřní dispozicí, může se projevit i navenek a rozhodně může ovlivnit i tělesnou stránku. Je to rozpoložení, které může způsobit, že se člověk cítí ochromený a bezmocný – jako by byla ztracena veškerá naděje. Avšak i když nejsme schopni vyřešit problém nebo změnit okolnosti, které dilema vytvářejí, stále můžeme dělat určité věci, které se týkají nás samotných. Péče o naši tělesnou pohodu pomáhá podporovat pocit naděje a optimismus. Je to něco, pro co se můžeme rozhodnout a co bychom měli dělat. Pro Boha jsme natolik důležití, že nás stvořil. Měli bychom tudíž o sebe pečovat.

Dostatek spánku a udržování čistoty nám dodává energii a pomáhá nám udržovat zdraví. Podporuje to také zdravou a pozitivní náladu – ochotu jít dál a nevzdávat se. Dokud jsme naživu, je naše tělo a duše spojena v jedno. Svůj život prožíváme a zakoušíme prostřednictvím smyslů, takže tělesný prvek je zásadní a je třeba o něj pečovat.

Být Kristem pro druhé

K těm, o které se staráme, ke kterým máme vztah a se kterými se setkáváme, Bůh mnohokrát promlouvá a jedná skrze každého z nás. Naše myšlenky, slova a činy mají význam, protože pomáhají vytvářet atmosféru naděje a lásky, víry a důvěry v Boží prozřetelnost. Možná není v naší moci dělat velké věci, ale často jsou to právě malé a obyčejné skutky lásky, které jsou nezbytné a tak důležité pro ty, kteří jsou možná smutní nebo se cítí osamělí. To, co řekneme a uděláme, pro ně má zásadní význam. Pro ty, které milujeme, se stáváme jakoby druhým Kristem: samotným Kristem.

Barbara Padolina
Catholic Stand
Přeložil Pavel Štíčka

Barbara Padolina
přednáší o manželství, mateřství
a rodičovství

21 LIDÍ, KTEŘÍ DOKAZUJÍ, ŽE ŽIVOT S DOWNOVÝM SYNDROMEM STOJÍ ZA TO ŽÍT

Je těžké uvěřit, že někteří lidé mají pocit, že lidé s Downovým syndromem nejsou tak hodnotní jako ostatní.

Nikdy jsem nepochybovala o tom, že lidé se speciálními potřebami jsou lidmi stejně jako my ostatní. Laskavost mých rodičů, učení o lidské důstojnosti, které jsem získala z víry či vzdělávací systém správně nastavený vůči postiženým osobám, jenž mi umožnil učít se ve třídě a spřátelit se s těmi, kdo mají Downův syndrom – to vše mi pomohlo poznat, že každý člověk skutečně stojí za čas a úsilí, které potřebuje, a měl by být ceněn.

A proto mi láme srdce, když je rodičům dětí, u jejichž nenarozeného dítěte je zjištěna pravděpodobnost postižení Downovým syndromem, doporučován potrat.

Pokud jste se jako rodiče ocitli v takové situaci, zvažte prosím, že jste obhájci svého dítěte – možná jeho jedinými zastánci. Pokud takovému dítěti dáte šanci, máte možnost vychovat neuvěřitelně skvělého člověka.

Nevím, jaké to je vychovávat dítě obdařené chromozomem navíc, ale vím, že stejně jako u kohokoli jiného existuje bezpodmínečná láska a neomezená nádeje na překvapení.

Někdo s chromozomem navíc není o nic méně člověkem – možná je naopak více člověkem – než kdokoli „normální“ z nás. Čím více se rozhodujeme, že někdo je natolik v nepořádku, že kvůli tomu není hoden života, tím více se blížíme stále užšímu pohledu na „dostatečně dobrého“ člověka. Všichni nakonec budeme skrývat nedostatky (víc, než to děláme nyní), aby nás společnost nelitovala nebo naopak netupila kvůli našim vlastním abnormalitám.

Mělo by být normální chovat se k lidem jako k lidem. S důstojností. S milosrdenstvím. S láskou.

Na tomto seznamu najdete úspěšné a inspirativní lidi diagnostikované s Downovým syndromem, kteří ukazují, že lidé se speciálními potřebami jsou

Foto: yulia84 / Pixabay

nejen stejně hodni života jako zbytek lidstva, ale že si také mohou počínat stejně úspěšně (nebo úspěšněji) jako ostatní.

Tento seznam dokazuje, že VŠICHNI lidé mají v tomto životě povolání od Boha!

21 lidí, kteří dokazují, že život s Downovým syndromem stojí za to žít

• Karen Gaffneyová, profesionální plavkyně, byla první osobou s Downovým syndromem, která získala doktorát. Zúčastnila se štafetového závodu v kanálu La Manche, přeplavala celé jezero Tahoe, více než patnáctkrát přeplavala Sanfranciský záliv a v roce 2007 o ní byl natočen dokumentární film *Crossing the Tahoe: A Swimmer's Dream*.

• Gerard O'Dwyer je populární australský komik a herec.

• Sujeet Desai je ženatý americký hudebník, který hraje na klavír, housle, bicí, trubku a další nástroje, je autorem dvou dokumentárních filmů, v Carnegie Hall sklídl ovace vestoje a je medailistou ze speciálních olympiád.

• Oana Rotar je první ženou

s Downovým syndromem, která byla zaměstnána ve veřejné správě v Rumunsku.

• Neil Joseph Price je britský sportovec a umělec.

• Pablo Pineda, španělský herec, spisovatel a řečník, jako první člověk s Downovým syndromem získal v Evropě vysokoškolský titul a snaží se pomáhat lidem s postižením získat zaměstnání. Starosta jeho rodného města Malaga mu udělil ocenění Štít města.

• John Franklin Stephens je americký ambasador organizace Global Down Syndrome Foundation, který vystoupil na prvním slyšení v americkém kongresu na téma výzkumu Downova syndromu a hovořil na půdě OSN.

• Angela Bachillerová je první španělskou městskou radní s Downovým syndromem, přestože sama nemůže volit, jelikož lidé s Downovým syndromem jsou označováni za „nesvéprávné“, což je má chránit před zneužíváním, ale zároveň jim brání účastnit se voleb.

• Judith Scottová je neslyšící sochařka, o níž byly natočeny čtyři dokumentární filmy. Dříve byla 35 let zavřená v ústavu, dokud její sestra-dvojče nedo-

sáhla jejího propuštění, a nyní je autorkou mezinárodně proslulých děl.

- Madeline Stuartová je první profesionální modelkou s Downovým syndromem na světě. Tato australská zastánkyně práv osob se speciálními potřebami třikrát dokončila triatlon na speciálních olympiádách.

- Isabella Springmühl Tejada je guatemalská módní návrhářka s vlastní značkou Down with Xjabelle a první návrhářka s Downovým syndromem, která se objevila na londýnské módní přehlídce. Je na seznamu 100 žen BBC, který uvádí nejinspirativnější/nejvlivnější ženy světa.

- Raphael Burflitt je zastáncem dětí s Downovým syndromem na <https://for-wantofwonder.net/>.

- Li Xiang je čínská atletka se zlatou, stříbrnou a bronzovou medailí ze speciálních olympiád.

- Collette Divitto je Američanka, která založila vlastní podnik poté, co byla odmítána při žádostech o zaměstnání, ačkoli za dva roky dokončila tříletý kurz vaření na Clemsonské univerzitě. Vlastní prací se snaží snižovat nezaměstnanost a chudobu mezi lidmi s postižením.

- Lani De Mello je gruzínská gymnastka a trenérka.

- Nakorn Thipabmak je nejstarší sportovec, který reprezentuje Thajsko, a jako teenager se naučil, jak dosáhnout úspěchu navzdory svým problémům se vztekem.

- Jamie Brewer je americká herečka.

- Marte Wexelsen Goksøyr je norská dramatická, mluvčí a aktivistka. Je první ženou, která získala Bjørnsonovu cenu Norské akademie pro literaturu a svobodu projevu za svou verzi Popelky.

- Chris Nikic je první člověk s Downovým syndromem, který dokon-

čil celý triatlon Ironman, a je americkým motivačním řečníkem.

- Stephanie Handoyo je indonéska atletka, držitelka zlaté medaile a obhájkyně osob s postižením.

- Romana je slovenská atletka, gymnastka a obhájkyně zdraví v komunitě osob se speciálními potřebami.

Kéž by se seznam vlivných lidí s Downovým syndromem rozrůstal a nadále všechny inspiroval k vzájemnému respektu a povzbuzování.

Genevieve Perkins
spisovatelka

Genevieve Perkins
CatholicLink
Přeložil Pavel Štíčka

PROČ MÁM NA CESTÁCH U SEBE SVĚCENOU VODU?

P. Eduard vysvětluje, proč si s sebou do každého hotelového pokoje bere svčenu vodu, a jaké modlitby se modlí.

Občas mám příležitost cestovat a mluvit na konferencích o významu Panny Marie v duchovním životě. V takovém případě musím obvykle strávit noc v hotelovém pokoji. Jednou z nezbytných věcí, kterou si přibalím (nebo vzhledem k tomu, že jsem kněz, mohu si ji vytvořit), je malá lahvička se svčenu vodou.

Proč? Shrnu to třemi slovy: Zlo je skutečné. Zlo může být v místnosti přítomné ještě dlouho poté, co se v ní něco špatného odehrálo. Nevíte, kdo před vámi obýval váš hotelový pokoj a jaká zavazadla si s sebou přinesl. Nevíte, co se ve vašem pokoji odehrálo. Svčena voda je mocným nástrojem ochrany před zlem a může pomoci rozptýlit jakýkoli pozůstatek zla.

Dovolíte, abych vám doporučil přibalit si lahvičku se svčenu vodou, až budete příště cestovat? Až vstoupíte do svého pokoje, pokropte jej svčenu vodou. Pokud svčenu vodu nemáte, místní katolická farnost ji zcela určitě nabídnout může.

Po pokropení pokoje se pomodlete

a požádejte Boha o seslání své ochrany na váš pokoj a také o odpuštění všeho zlého, co se v něm mohlo stát. Modlete se za obrácení předchozích hostů i za ty, kteří přijdou po vás.

Zde je modlitba, kterou jsem napsal pro takovou příležitost:

Všemohoucí Bože, prosím tě, pošli své anděly, aby byli se mnou na tomto místě, a chraň mě před všemi útoky Zlého. Prosím, odpusť všechny křivdy, které byly spáchány v této místnosti, a těm, kdo tě uráží, uděl milost obrácení. Rozptyl síly temnoty, které mohou být v této místnosti, a ochraňuj mě tuto noc i ty, kteří zde budou spát v nadcházejících nocích. Ježíši, důvěřuji ti!

Není špatný nápad pomodlit se také za zaměstnance hotelu, kteří přecházejí z jednoho pokoje do druhého a jsou vystaveni kdovíjakým nadpřirozeným nebezpečným vlivům.

Další krásná a silná modlitba, kterou byste mohli pronést, pochází z noční modlitby liturgie hodin o zvláštních slav-

nostech. Je to modlitba, kterou se v těchto situacích často modlím:

Pane, prosíme tě, abys navštívil tento dům a vyhnal z něj veškerou smrtící moc nepřitele. Ať zde přebývají tvoji svatí andělé, aby nás chránili v pokoji, a ať na nás vždy spočívá tvé požehnání. Prosíme o to skrze Krista, našeho Pána. Amen.

Kromě toho můžete požádat o přimluvu svatého archanděla Michaela nebo svého anděla strážného. Díky modlitbě a svčene vodě budete chráněni a připraveni pro případ, že by došlo k duchovnímu boji.

P. Edward Looney
mariolog, spisovatel

P. Edward Looney
Aleteia
Přeložil Pavel Štíčka

PRÁCE, IDENTITA A KŘESŤANSKÁ VÍRA

Poté, co moderní klasika Josefa Piepera „Leisure: the Basis of Culture“ několik let živořila na mém nekonečném seznamu četby, jsem se konečně dostal k tomu, abych ji přečetl. Pro ty, kteří toto dílo neznají, uvádím Pieperovu provokativní tezi, že volný čas je lepší než práce a je potřebnější.

Podle Piepera je práce to, co děláme z nutnosti a proto, že je to pro nás prospěšné, zatímco ve skutečně volném čase se věnujeme činnostem, které jsou žádoucí samy o sobě, protože přímo podporují nejdůležitější aspekty rozvoje člověka – rozjímání, estetické zážitky, smysluplné vztahy s druhými, podstatné rozhovory atd.

Zjistil jsem, že Pieperova teze často provokuje hluboké diskuse o lidské přirozenosti, práci, rodině, lásce a ekonomice. Během jednoho takového rozhovoru můj přítel nadhodil, že pro mnoho lidí je jejich vnímání vlastní identity spojeno s prací a kariérou.

Mnoho lidí, zejména „profesionálů“, definuje sebe sama podle své práce. Jistě, vzhledem k produkci nejrůznějších rad ohledně budování kariéry, nesčetným kariérním koučům a šíření profesních sítí se zdá, že jen málo věcí je důležitějších.

Na základní úrovni je práce jakékoli vynakládání času, talentu a energie, které je prospěšné a potřebné k získání prostředků k životu. V tomto smyslu je význam a hodnota práce přímo spojena s hodnotou lidského života. Po většinu dějin většina lidí pracovala právě tímto způsobem. Práce a kariéra však toto minimum dalece přesahují.

Práce je také prostředkem k získávání bohatství a luxusu, moci a prestiže. Práce s vysokou tržní hodnotou často vede k bohatství a dokonce k luxusu. Je zřejmé, že v rámci firemního světa mohou lidé získat moc nad ostatními. A co je možná nejdůležitější, lukrativní a společensky ceněná práce často přináší chválu a prestiž.

Prvek prestiže v práci často podceňujeme, ale stačí se zeptat muže, kterému se „zhroutil“ kariéra, na to, jak to změnilo jeho společenské postavení. Je zcela přirozené, že všichni muži touží po respektu svých vrstevníků, a lukrativní

Rafael Santi: Zázračný rybolov (cca 1515-1516)

nebo prestižní práce nám poskytuje společenské postavení, po kterém toužíme. Jen si vzpomeňte na nekonečné příspěvky na sociálních sítích oslavující profesní úspěchy. Proč to děláme? Protože prostě a jednoduše chceme, aby nás naši známí a kolegové chválili.

Bohatství, moc a prestiž nemusí být nutně neřestné, ale zároveň nejsou ani nutně ctnostné. Rozumná prosperita, nezávislost a úcta přátel a rodiny jsou důstojné cíle. Tyto cíle se však snadno zvrhnou v chamtivost, pýchu a ješitnost. Svätý Tomáš Akvinský učí, že touha po větším než umírněném blahobytu je ve skutečnosti hříšnou vášní chamtivosti. Pracovat pro blahobyt, moc a prestiž je hodnotné jen podmíněně, protože tyto výsledky nejsou nutně dobré.

Někdo může proti mé analýze namítnout, že práce je žádoucí sama o sobě kvůli řemeslu a dovednostem, které jsou s ní spojeny. To je důležitá námitka, protože lidský rozvoj zahrnuje formování a uplatňování dovedností (nebo klasičtěji „umění“) a je třeba připustit, že práce

poskytuje konkrétní příležitosti k tomu, jak vyniknout. Jistě, vynikat v jakékoli oblasti činnosti je žádoucí než průměrnost, ale zároveň dovednost nečiní člověka nebo jeho činnost skutečně dobrou, neboť používání dovednosti není vždy ctnostné. Stačí si vzpomenout na střelecké umění nebo umění přesvědčivého projevu. Samotná dovednost nemusí nutně činit práci žádoucí jen pro ni samotnou.

Z výše uvedené analýzy samozřejmě nevyplývá, že by práce byla špatná. Práce nemusí být nutně ctnostná, ale je skvělou příležitostí k uplatnění kardinálních ctností: moudrosti, spravedlnosti, mírnosti a statečnosti.

V nejlepším případě je práce obratnou a ctnostnou činností, která je vyměněna za skutečný prospěch pro všechny zúčastněné. Takovým způsobem se práce může stát dokonce cestou ke svatosti. Z tohoto důvodu je správné mít práci ve velké úctě. Při tom všem však platí, že práce je pouze prostředkem, nástrojem, není žádoucí sama o sobě.

Vzhledem k její instrumentální hodnotě bychom neměli svou identitu určovat především podle práce. Měli bychom hledat svůj smysl v něčem trvalém a absolutním; měli bychom sami sebe definovat na základě toho, co je cenné samo o sobě.

Z hlediska křesťanské víry bychom se měli vnímat především jako stvořené *imago Dei* – Boží obraz. Máme být představiteli a odrazem Boží slávy. Máme přinášet Bohu chválu a čest za jeho svrchovanost a dobrotu. To je stvořená a biblická identita každého muže (a ženy). Je to identita s věčným a transcendentním významem.

Už při stvoření lidstva Bůh ustanovil manželství a rozhodl, že se lidstvo má množit a panovat nad zemí. Z tohoto důvodu je správné a dobré, že křesťanští muži jsou obvykle buď budoucími, nebo současnými manžely (nebo bohužel vdovci). Naše role manželů, otců a synů jsou přímo spjaty s Božími nařízeními o stvoření.

Ještě důležitější je, že pokud jsme byli díky Boží milosti spojeni s Kristem

a ospravedlněni, pak jsme byli slavně uvedeni do Boží rodiny jako adoptivní synové v Synu. To je skutečně, bez nadsázky, královská důstojnost každého pravého křesťana. Jako takoví jsme s Kristem dědici cti a slávy království a jsme povoláni k výsadě za toto království bojovat.

Nositelé Božího obrazu, adoptovaní Boží synové, manželé, otcové a synové, to je identita nás, křesťanských mužů. Jistě, v rámci této skutečné identity má práce důležité místo, ale není a nesmí být tím, co je v nás nejhlubší a nejdražší. Z tohoto důvodu Bůh považoval za vhodné zahrnout do svého stvořitelského díla i den odpočinku. Jakkoli je práce dobrá, není cílem sama o sobě. Směřuje k božskému odpočinku. Papež Lev XIII., neochvějný zastánce spravedlivé práce, napsal:

„Ale ať se nikdo nedomnívá, že tímto klidem je jen jakási větší míra užívání odpočinku, a už vůbec ne – jak si to mnozí představují – zahálka, která podporuje neřesti a je příležitostí k utrácení peněz. Je to pracovní klid zasvěcený náboženství. Klid spojený s náboženstvím odvolává člověka od prací a zaměstnání

všedního života, aby uvažoval o stacích nebeských a aby vzdal věčnému Bohu spravedlivou a povinnou poctu.“ (*Rerum Novarum* 41)

Nebyli jsme stvořeni jen proto, abychom byli dělníky; byli jsme stvořeni pro společenství a odpočinek s Bohem.

Investujte svůj čas, energii a prostředky do něčeho trvalého, do něčeho smysluplného, do něčeho, co se rozevře na věčnosti. Byli jsme určeni k něčemu většímu než k práci; jsme povoláni k duchovnímu boji a nebeské slávě.

Dr. Benjamin Smith
The Catholic Gentleman
Přeložila Alena Švecová

Dr. Benjamin Smith
spisovatel, vyučující filosofie na Catholic
Studies Academy

GARRIGOU-LAGRANGE: NÁBOŽENSTVÍ VĚDY A DNEŠNÍ DOBA

Z knihy *Tři období vnitřního života* od P. Réginalda Garrigou-Lagrangea, O.P.

Čeho je třeba v dnešní době

Co jsme si právě řekli, platí v každé době; otázka vnitřního života však dnes vyvstává ostřeji než v několika méně neklidných obdobích oproti nynějšímu. Vysvětlení tohoto zájmu spočívá ve skutečnosti, že se mnozí lidé oddělili od Boha a snaží se uspořádat svůj intelektuální a společenský život bez něho. Velké problémy, které vždy zaměstnávaly lidstvo, získaly novou a někdy tragickou podobu. Prání obejít se bez Boha, první Příčiny a konečného Cíle, vede do propasti; nejen k nicotě, nýbrž také k fyzické a morální bídě, která je horší než nicota. Podobným způsobem se velké problémy stávají nesnesitelně vážnými a člověk musí na-

konec pocítit, že všechny tyto problémy v konečném důsledku vedou k základnímu náboženskému problému; jinými slovy, nakonec o sobě bude muset prohlásit, že plně stojí při Bohu, nebo proti němu. To je ve své podstatě problém vnitřního života. Sám Kristus říká: „Kdo není se mnou, je proti mně“ (Mt 12,30).

Prevládající moderní tendence ve vědě a společnosti, uprostřed konfliktů, jež mezi nimi vznikají, a navzdory odporu těch, kdo je představují, se chtě nechtě sbíhají k základní otázce důvěrného vztahu mezi člověkem a Bohem. K tomuto bodu se dochází po mnoha odchylkách. Když člověk přestane plnit své významné náboženské povinnosti vůči Bohu, který

ho stvořil a který je jeho konečným Cílem, vytvoří si pro sebe náboženství, protože se bez náboženství absolutně nemůže obejít. Aby si nahradil nejvyšší ideál, který opustil, může například vložit svou víru ve vědu, v kult sociální spravedlnosti nebo v nějaký lidský ideál, o kterém pak uvažuje nábožensky nebo dokonce mysticky. Takto se odvrací od nejvyšší reality a vždy přítomná vzniká obrovské množství problémů, které budou vyřešeny, jen pokud se vrátí k základnímu problému důvěrného vztahu duše s Bohem.

Často se poukazuje na to, že se dnes věda tváří jako náboženství. Podobně socialismus a komunismus tvrdí, že představují etický kodex a prezentují se pod

zástěrkou horečného kultu spravedlnosti, čímž se snaží uchvátit srdce a mysl lidí. Po pravdě řečeno se zdá, jako by moderní badatelé byli úzkostlivě oddaní vědecké metodě. Pěstují ji do takové míry, že často jako by výzkumnou metodu upřednostňovali před pravdou. Kdyby stejně seriózní péči propůjčili svému vnitřnímu životu, rychle by dosáhli svatosti. Toto náboženství vědy je však často nasměrováno k zbožštění člověka spíše než k lásce k Bohu. Totéž je nutno říci o sociální aktivitě, zejména v takové podobě, jakou nabývá v socialismu a komunismu. Je inspirována mysticismem, který zamýšlí přeměnu člověka, zatímco občas absolutně popírá práva Boha.

Zde jen jinými slovy opakuji, že v jádru každého velkého problému je náboženský problém vztahů člověka s Bohem. Musíme se přihlásit buď k němu, nebo proti němu; jak to dnešní doba výrazně ukazuje, neutrální postoj již není možný. Nynější celosvětová ekonomická krize předvádí, co mohou lidé dělat, když se snaží obejít bez Boha. [Redakční poznámka: tato slova vyšla francouzsky roku 1938.]

Bez Boha se vážnost života rozostřuje. Pokud již náboženství není vážnou záležitostí, nýbrž jen něčím k pousmání, je nutno hledat vážný prvek života jinde. Někteří ho vkládají, nebo se tak alespoň tváří, do vědy či do sociální aktivity; svědomitě se věnují hledání vědecké pravdy nebo nastolení spravedlnosti mezi třídami či národy. Za nějaký čas si jsou nuceni uvědomit, že uvázli v děsivém chaosu a že se vztahy mezi jedinci a národy stávají stále obtížnějšími, ne-li nemožnými. Jak to říkali sv. Augustin a sv. Tomáš, je zjevné, že stejné materiální statky, oproti duchovním, nemohou jako celek současně patřit několika osobám.¹ Týž dům či pozemek nemohou zároveň naplno patřit několika lidem, stejně jako totéž území nemůže patřit několika národům najednou. V důsledku toho když člověk z těchto nižších cílů freneticky dělá cíl konečný, dochází ke střetu zájmů.

Sv. Augustin naproti tomu tvrdí, že tytéž duchovní statky mohou současně

Baldachyn z Ribes (1125/1150)

a jako celek patřit všem a každému jedinci zvlášť. Aniž bychom si navzájem škodili, můžeme plně vlastnit tutéž pravdu, stejnou ctnost, téhož Boha. Proto nám náš Pán říká: „Hleďte především jeho království a spravedlnost, a všechno ostatní vám bude přidáno“ (Mt 6,33). Nevěnovat tomuto poučení pozornost znamená pracovat na své zkáze a znovu potvrdit žalmistova slova: „Nestaví-li dům Hospodin, nadarmo se namáhají stavitelé. Nestřeží-li město Hospodin, nadarmo bdí strážný“ (Ž 127,1).

Pokud je vážný prvek života rozostřený a již není spjat s našimi povinnostmi vůči Bohu, nýbrž s vědeckými a sociálními aktivitami člověka a pokud člověk neustál hledá sám sebe místo Boha, který je jeho konečným Cílem, pak mu události poměrně rychle ukážou, že se vydal beznadějnou cestou, která nejenže nikam nevede, ale navíc přináší nesnesitelný chaos a bídu. Musíme se znovu a znovu vracet ke Kristovým slovům: „Kdo není se mnou, je proti mně; a kdo se mnou neshromažďuje, rozptyluje“ (Mt 12,30). Fakta toto prohlášení potvrzují.

Logicky docházíme k závěru, že náboženství poskytuje účinné a vpravdě realistické řešení velkých novodobých problémů pouze tehdy, pokud to je náboženství do hloubky prožívané, a nikoli pouze povrchní a laciné náboženství, tvořené několika hlasitými modlitbami a obřady, ve kterých má víc místa náboženské umění než opravdová zbožnost. Vlastně žádné do hloubky prožívané náboženství neexistuje bez vnitřního života, bez důvěrného a častého rozhovoru,

kteří vedeme nejen sami se sebou, nýbrž s Bohem.

Poslední encykliky papeže Pia XI. o tom hovoří jasně. S cílem reagovat na to, co je dobrého v obecných snahách národů, v úsilí o spravedlnost a dobročinnost mezi jednotlivci, třídami a národy, napsal Svatý otec encykliky o Kristu Králi, o jeho posvěcujícím vlivu na veškeré jeho mystické tělo, o rodině, o nutnosti zadostiučnění a o misii. Ve všech těchto encyklikách se zabývá Kristovou vládou nade vším lidstvem. Logickým závěrem, který bychom měli vyvodit, je, že k tomu, aby si náboženství, vnitřní život, udrželo výsadní postavení, které by mělo mít nad vědeckými sociálními aktivitami, musí být hluboké a musí představovat skutečný život ve spojení s Bohem. To je zjevná nezbytnost.

*Tři období vnitřního života (2 sv.)
Původní francouzské vydání
© The Dominican Province, Francie.
Do češtiny přeloženo z angl. překladu
© Baronius Press Ltd*

*P. Réginald Garrigou-Lagrange, O.P.
One Peter Five
Přeložila Alena Švecová*

*Réginald Garrigou-Lagrange, O.P.
francouzský katolický teolog*

¹ Srov. Sv. Tomáš, Ia IIae, q.28, a.4 ad 2um; IIIa, q.23, a.1 ad 3um.

BALBÍNOVO POJETÍ VLASTENECTVÍ

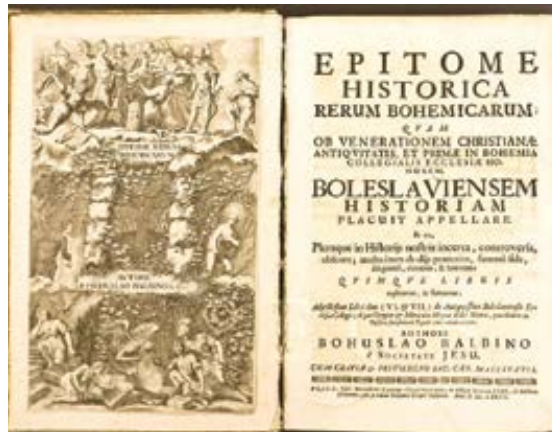
Vlastenecký jezuita pobělohorské doby, Bohuslav Balbín (1622–1688) byl vedle své národně motivované vědecké práce i myslitelem, jenž o svém vlastenectví a jeho mravním opodstatnění i do hloubky uvažoval. Jeho nejvýznamnější vyjádření k této problematice nejsou obsažena – jak bychom snad čekali – v jeho dobře známé, vzrušeným tónem napsané *Obraně českého jazyka*. Jsou roztroušena v jeho pozdějším, myšlenkově vyvráždějším díle vlastivědném, totiž v jeho latinsky psaných *Rozmanitostech království českého* (v tzv. *Miscellaneích*). Pokusím se v tomto příspěvku sestavit jeho porůznu tam formulované myšlenky v přehledný celek. Opírám se při tom o nedávno zveřejněnou práci odborného zaměření (K.Šolcová, S. Sousedík, *Kapitoly z dějin politické filosofie v českých zemích v 17. století*, 2020), v níž případný zájemce nalezne údaje o pramenech.

Z hlediska, ze kterého zde věc posuzujeme, je důležité, že v *Rozmanitostech* Balbín staví nad všechny zájem národní zájem obecně křesťanský. Studium latiny je podle něho důležitější než učení se kterémukoli jinému cizímu jazyku, protože latina je společným jazykem celé Evropy: spojuje totiž všechny její národy v jednotu, a je nadto i klíčem k jejich společné politické i duchovní minulosti (dnes bychom řekli k jejich společnému kulturnímu dědictví). Balbínovo stanovisko plynoucí z víry v univerzální poslání Církve vede Balbína k přesvědčení, že je „zajisté zcestná tzv. národovecká vášeň, v důsledku níž chová člověk v nenávisti všechny národy kromě vlastního.“ A Balbín pokračuje: „Jsme zajisté všichni obyvateli jednoho světa, a dosáhne-li se v jednom národu nějakého slavného výdobytku, má se to obrátit k prospěchu celého světa.“

Křesťanský kosmopolitismus, jehož je Balbín, jak patrně, stoupencem, není však v jeho pojetí na překážku péči o vlastní národ a vlastní mateřštinu. Balbín nespekuluje o původu národů: existence národů je pro něj jako historika samozřejmá danost, kterou však právě pro její faktičnost nelze ignorovat. Za nejdůležitější znak

a v určitém smyslu majetek každého národa považuje Balbín pod vlivem tehdejší situace našeho národa jazyk. Ten mají domácí proti příchozím cizozemcům právo i povinnost hájit, a to prý na základě přirozenosti a z ní plynoucí distributivní spravedlnosti. Co je „distributivní spravedlnost“? V morální filosofii se tím výrazem rozumí ctnost, díky níž představený nějaké společnosti přiděluje každému jejímu členu, co mu náleží. Určité jazykové

společenství (tj. národ) může sice ve svém středu poskytnout potřebnému cizozemci právo pobytu, ale láska, kterou mu tím projevuje, musí být podle Balbína spořádaná (musí to být „*amor ordinatus*“). „Spořádanou“ nazývají moralisté lásku, pokud naše z ní plynoucí projevy vstřícnosti k druhým nejdou tak daleko, že se nakonec staneme sami potřebnějšími než oni. S pomocí těchto pojmů činí Balbín závěr, že domácí národ dbalý distributivní spravedlnosti a zásady spořádané lásky je povinen obhajovat svůj jazyk (obecněji: národ), a to mezi jiným tím, že významné úřady v zemi budou svěřovány pouze osobám znalým domácího jazyka, především tedy těm, pro něž je tento jazyk mateřštinou. Pokud by se národ proti tomu prohřešoval, podobal by se prý onomu hodnému, ale neprozřetelnému zajíčkovi z Esopovy bajky: ten dobromyslně přijal ježka do svého pelíšku, dočkal se však toho, že ho z něho čím dál náročnější ježek posléze vypíchal. Podle Balbína je proto nesprávná zásada, že se má „v královstvích národní cítění („*nationalitas*“) potlačovat a že je zde třeba (jak je to zvykem v duchovních řádech) dávat cizozemcům přednost před domácími.“ K již uvedeným důvodům pro odmítnutí této zásady připojuje Balbín ještě další: „Lze se nadít, že domácí lidé svou zemi milují, kdežto u cizozemců to nelze tak jistě očekávat: jejich ruce bývají totiž mnohdy zakřivené“ – čtenář má zřejmě rozumět: uzpůsobené

Balbín Bohuslav: *Epitome historica rerum Bohemicarum*, Praha 1677, titulní list opatřený ilustrací Karla Škréty

k hrabání. „Vždyť je přece dobře známo“, dodává Balbín, „že existují, moudré hlavy, které mají vlast, kdekoli je dobře“.

Tolik Balbín. Připomeňme si, že k vzniku národního vědomí musí být splněny nejméně dvě podmínky: *Jednak* tu musí mít určitá společenská skupina vědomá si (na základě společného jazyka, původu, země atd.) v nějakém stupni své národní identity, a *za druhé* je pak třeba, aby se v rámci této skupiny ustavila vzdělaná vrstva, jejíž představitelé by dokázali (a měli potřebnou odvahu) formulovat a případně i prosazovat její národní požadavky. Náleží k charakteristickým rysům Balbínovy doby, že jedním z mála míst, kdy byly u nás tehdy tyto podmínky splněny, byly řeholní řády.

V Balbínově pojetí vlastenectví je jistě mnohé poplatné jeho době; narážíme u něho však i na myšlenky, jež se dotýkají – zvláště v těchto zářijových dnech, kdy vzpomínáme našich národních světců – i nás, oněch – z Balbínova hlediska – „budoucích“, za něž se náš vlastenecký historik tak vroucně modlival.

Stanislav Sousedík

Prof. Dr. Stanislav Sousedík, CSc., dr.h.c. filosof

TEĎ VY BUDETE MÝMA RUKAMA

V Kazachstánu proběhl Kongres vedoucích představitelů světových a tradičních náboženství, kterého se zúčastnil také papež František. V Nur-Sultanu pronesl příspěvek, v němž použil několik citátů z díla místního muslimského básníka a filozofa Abaje Kunanbajulyho (1845–1904). Hned první stojí za pozornost: „Abaj nás provokuje nadčasovou otázkou: ‚Co je to za krásu života, když se nejde do hloubky?‘“ Z projevu Svatého otce dále vybíráme: „Nezbytnou podmínkou skutečně lidského a integrálního rozvoje je náboženská svoboda. Bratři a sestry, jsme svobodná stvoření. Náš Stvořitel pro nás ‚ustoupil stranou‘, takřkajíc ‚omezil‘ svou absolutní svobodu, aby i z nás učinil svobodné tvory. Jak tedy můžeme v jeho jménu něco vnucovat bratrům? Náboženská svoboda je základním, primárním a nezadatelným právem, které je třeba podporovat všude a které se nemůže omezovat pouze na svobodu vyznání. Ve skutečnosti má každý člověk právo veřejně svědčit o svém přesvědčení: předkládat je, aniž by je kdy vnucoval. To je dobrá praxe hlásání, která se liší od proselytismu a indoktrinace, od nichž se má každý držet daleko. Odsunutí nejdůležitějšího životního vyznání do soukromé sféry by společnost připravilo o nesmírné bohatství.“

Na závěrečnou deklaraci tohoto světového a důležitého setkání navázal emeritní pražský arcibiskup, kardinál Dominik Duka, který připomíná: „S přihlédnutím k bouřlivým událostem ke kterým dochází ve světě, ale i s přihlédnutím k setkání náboženských vůdců v Kazachstánu, bych chtěl připomenout osud emeritního hongkongského biskupa, kardinála Josepha Zena, který 19. září stane před čínským soudem. Myslím, že prohlášení představitelů náboženského života, které hovoří o náboženské svobodě a o potřebnosti demokratických principů je opravdovým důvodem, aby-

Relikvie sv. Hřeby v kostele sv. Jiljí při premonstrátském klášteře v Milevsku. Hřeb z tzv. Pravého kříže byl nalezen na jaře 2020 během rekonstrukce klášteře. Foto: Martina Řehořová / Člověk a Víra

chom na tohoto starého muže zápasícího o svobodu, nejenom o svobodu Katolické církve v Číně, opravdu mysleli. A tak myslím, že je zde místo pro modlitbu, pro určitý duchovní skutek, anebo také pro vyjádření solidarity. O to vás všechny prosím. Připomínka kardinála Müllera, že kardinálský sbor při svém nedávném srpnovém setkání nevzpomněl tohoto muže je také určitá výtka nám katolickým křesťanům, nám biskupům i kardinálům. Zapomínat na bratry, kteří trpí, kteří jsou pronásledováni, je velmi vážné pochybení.“

Mezi povzbudivé zprávy, jejichž základ tvoří podobný princip, ten, kterému můžeme říkat plné vydání se do Boží vůle, oddanost a pokorné přijetí všeho, co nám život s Kristem zde na zemi přináší, patří třeba hned dva fotbalové osudy. Tak třeba cesta bývalého mládežnického reprezentanta Slovenska a kapitána ve Slovanu Bratislava Adama Štefance, který se jednou v hektickém životě sportovce zastavil, zašel do kostela a měl příležitost vyslechnout kousek kázání. Kněz zrovna vyprávěl jeden příběh.

„Byl to příběh o kostele, který byl za druhé světové války vybombardován. Zůstal v něm jen kříž s Ježíšovým tělem, které však bylo bez rukou. Místo rukou vojáci dodali: Teď vy budete mýma rukama. Ta myšlenka mě silně zasáhla; tehdy jsem pochopil, že se mě Ježíš dotkl.“

Podobnou cestou prošel také irský profesionální fotbalista Manchesteru United Philip Murlyne, který je dnes dominikánským knězem a říká, že fotbal byl pro něj příležitost pro získávání velkých ctností skrze náročnost, kterou od něj vyžadoval. Bohu řekl ano před pěti lety. A říká: „Je-li vaše víra základ veškerého vašeho počínání, pak vám dává zakoušet radost ze všeho, co vás potkává a vše je ve vašem životě správně uspořádáno.“

A rostou houby! Jen pozor, onehdy *Novinky.cz* přinesly zprávu, že jedna maminka sice dorazila domů s plným košíkem, ale bez tří dětí, s nimiž původně do lesa vyrazila (dobře to dopadlo, děti jsou už doma!).

–zd–